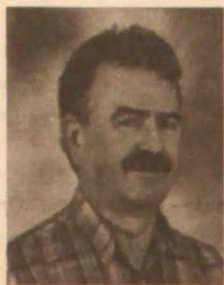

Καταγωγή - γλώσσα - Ιστορία - Βιβλίο του Ορέστη Δ. Κουρέλη

**Του Τσιαμήτρου
Γιάννη, εκπαιδευτικού,
χοροδιδασκάλου**

(συνέχεια από το
προηγούμενο)

Στο κεφάλαιο (γνώμες Ελλήνων για την καταγωγή των Βλάχων) ο συγγραφέας παραθέτει τις απόψεις των **Κ. Παπαρηγόπουλου**, **Π. Αραβαντινού** και **Ν.Α. Βέη** (όχι αυτοχθονία των Βλάχων) και φαίνεται να διαφωνεί με αυτούς γιατί εκφράζουν την εποχή τους και γράφουν αβασάνιστα και ατεκμηρίωτα. Εδώ θα έπρεπε να αναφέρει τον προγενέστερο από αυτούς ακαδημαϊκό **Κ. Κούμα** (τον αναφέρει βέβαια σε άλλο κεφάλαιο), ο οποίος στο έργο του 'Ιστορία ανθρωπίνων πράξεων', Βιέννη 1832 σελ. 530, γράφει με κατηγορηματικό τρόπο ότι, οι διασκορπισμένοι στα ορεινά, από την Μακεδονία μέχρι την Πελοπόννησο είναι «οι λεγόμενοι Βλάχοι Μακεδόνες όντες και Θεσσαλοί και Έλληνες το γένος» και αυτό έχει σημασία γιατί το λέει πριν τις εθνικιστές τάσεις και τις προπαγάνδες.

Ο συγγραφέας συνεχίζει και επιμένει ότι η βλάχικη γλώσσα (ένα ανάμεικτο γλωσσικό ιδίωμα με στοιχεία λατινικά, ελληνικά και λίγα σλαβικά) από μόνη της δεν είναι ισχυρός παράγοντας, που μπορεί να επηρεάσει την συνείδηση ενός λαού και να είναι αιτία συμπίεξης Έθνους.

Στην συνέχεια παραθέτει αρκετές πληροφορίες για τις πρώτες μαρτυρίες (6ος αιώνας) ύπαρξης των Βλάχων (τοπωνύμια- Προκόπιος, γραπτές μαρτυρίες 'retorna, torna frater-Θεοφύλακτος', μαρτυρία του Ιωάννη Λυδού για λατινοφωνία στην Βαλκανική από όλους με πλειοψηφούντες τους Έλληνες, πρώτη αναφορά από τον **Κεδρηνό** -'βλάχοι οδίτες', κλπ). Σημαντική είναι η αναφορά του στον καθηγητή και ιστορικό **Βακαλόπουλο**, ο οποίος με υπαινικτικό αλλά ταυτόχρονα σαφή λόγο, απαντά στο πρόβλημα της καταγωγής των Βλάχων, ότι δηλαδή οι ομιλούντες την λατινική γλώσσα την εποχή του Ιωάννη Λυδού (6ος μ.Χ αιώνας) είναι οι σημερινοί βλαχόφωνοι Έλληνας.

Συμπερασματικά, ο συγγραφέας, αφού παραθέτει τις τελευταίες επικρατέστερες απόψεις, οι οποίες θέλουν τους Βλάχους αυτόχθονες Έλληνες, εκλατινισθέντες επί Ρωμαϊκής κυριαρχίας (θεσμός προφυλακών, πολιτική και στρατιωτική Ρωμαϊκή διοίκηση, κλπ), τονίζει την άποψη του **Κεραμόπουλου** ότι οι Βλάχοι είναι οι πιο γνήσιοι Έλληνες, γιατί ως απομακρυσμένοι ορεισίβιοι ήταν λιγότερο προσποί σε επιμειξίες. Δεν έχουμε, λέει κάθοδο από βορρά λαού με το όνομα Βλάχοι και αν κατανοήσουν οι Ρουμάνοι ότι η βλάχικη γλώσσα είναι προγενέστερη της δικής τους, τότε το όλο οικοδόμημα, περί της Δακικής δήθεν καταγωγής των Βλάχων, καταρρέει.

Κατόπιν, μας δίνει πληροφορίες για τους **Μογλενίτες** (λατινόγλωσσοι Πετσενάκοι), **Τσιντσάρους**, (Βλάχοι Σερβίας), **Κουπατσιαραίους** (ελληνόφωνοι ημιορεινής περιοχής Γρεβενών), **Αρβανιτόβλαχους** (τρίγλωσσοι βλάχικα, ελληνικά, αρβανίτικα στην σημερινή Αλβανία και έξω από αυτήν σε πολλά μέρη της

Ελλάδας). Για τους τελευταίους ο συγγραφέας τονίζει ότι η ρουμανική προπαγάνδα άσκησε ασφυκτική πίεση γιατί 'ποντάριζε' στην φτώχεια που τους διέκρινε. Έπειτα μας πληροφορεί ότι συναντούμε Βλάχους σε όλη την Ελλάδα και στην νότια Βαλκανική και μας ενημερώνει για την διασπορά τους, τις Μητροπόλεις τους (από την εργασία **Α. Κουκούδη**) και περιγράφει τα χωριά **Περιβόλι**, **Αβδέλλα** και **Σαμαρίνα**.

Παρακάτω στο κεφάλαιο 'Μακεδονία και έκτασή της', παραθέτει την άποψη του ιστορικού **Α. Βακαλόπουλου** ότι τα **Σκόπια** και το **Τέτοβο** δεν ανήκουν στην περιοχή της Μακεδονίας και ότι η ενσωμάτωση αυτών στην '**Γιουγκοσλαβική Μακεδονία**' ήταν μια ευφυής πολιτική πράξη των Σέρβων πολιτικών. Μέχρι δε το 1914, οι έννοιες 'Μακεδονία' ως σλαβικό κράτος και 'Μακεδονικό έθνος' ήταν άγνωστες. Από τους Σλάβους επιστήμονες, όπως ο **J. Cvijic** κ.α. στις αρχές του 19ου αιώνα δεν μνημονεύεται χωριστή εθνότητα με το όνομα 'Μακεδόνες' γιατί απλά δεν υπήρχε όπως και σήμερα, ξεχωριστό 'Μακεδονικό Έθνος', όπως δεν υπάρχει και δεν υπήρχε 'Βλάχικο Έθνος'.

Στο κεφάλαιο 'οι Βλάχοι των Σκοπίων', επισημαίνει ότι οι ντόπιοι πληθυσμοί πριν από την έλευση των Σλάβων ήταν ελληνικής καταγωγής, που είχαν λατινοφωνήσει, το δε επιγραφικό υλικό, που έχει βρεθεί στα ελληνικά και τα λατινικά, δεν αφήνει περιθώρια αμφισβήτησης της ελληνικότητας αυτού του χώρου από αρχαιότατων χρόνων.

Η εισβολή των Σλάβων (7ος μ.Χ. αιώνας) επέφερε μια λογική γλωσσική αλλοίωση στους λαούς των Βαλκανίων, πράγμα που δεν συνέβη στους Βλάχους, γιατί οι Σλάβοι δεν επεδίωξαν να κατακτήσουν ορεινά μέρη. Από την άλλη μεριά οι Δακορουμάνοι υπέστησαν μεγάλη γλωσσική σλαβική επιρροή και δεν πρέπει να λησμονούμε ότι μέχρι το 1860 στον γραπτό λόγο χρησιμοποιούσαν το κυριλλικό αλφάβητο.

Επισημαίνει επίσης ότι ο Ελληνισμός είχε τα πρωτεία στον παραδουνάβιο χώρο (αποικίες, ελληνική εκπαίδευση, βυζαντινό πνεύμα, Φαναριώτες) και ότι το όνομα '**Ρουμανία**' δόθηκε από τον Έλληνα ιστορικό **Δανιήλ Φιλίππιδη**, ο οποίος από το 1816 έγραψε την 'Ιστορία της Ρουμανίας'. Οι βλαχόφωνοι Έλληνες (μέρος του Ελληνισμού) είχαν αναπτύξει ιδιαίτερα μέσα στον 18ο αιώνα (αλλά και πρωύτερα) το εμπόριο, έχοντας ως αρχή την κτηνοτροφία, με μόνιμη κατοικία τα σφύζοντα από ζωή βλαχοχώρια (Κλεισούρα, Νυμφαίο, Λιβάδι Ολύμπου, Συρράκο, Μοσχόπολη, κλπ) και βοήθησαν την Ελληνική Επανάσταση και αργότερα τον Μακεδονικό Αγώνα.

Στις σημερινές ημέρες οι Βλάχοι εγκατέλειψαν, ως επί το πλείστον, τον ποιμενικό τρόπο ζωής.

Διατυπώνει την γνώμη του ότι το γλωσσικό ιδίωμα των Βλάχων κινδυνεύει γιατί οι νεότεροι δεν το ομιλούν πια. Από την άλλη πλευρά εκθέτει την άποψη αυτών, που διαφωνούν για την διατήρηση 'εν ζωή' του βλάχικου ιδιώματος, γιατί με αυτόν τον τρόπο δίνεται τροφή σε κάποιους αμετανόητους εκφραστές της ιδέας περί Ιταλο-ρουμανικής καταγωγής των Βλάχων.

(συνεχίζεται)